

§ 64

Uppdragsredovisning och antagande av ny resursfördelningsmodell, KS 2021/160

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. Godkänna redovisningen av uppdraget.
2. Införa den nya resursfördelningsmodellen med hänsyn till reviderade à-priser för berörda nämnder och nya volymenheter på socialnämnden.
3. I den nya resursfördelningsmodellen även införa demografiuppräknning.

Beskrivning av ärendet

I budget 2021 fick kommunstyrelsen i uppdrag att göra en genomlysning av kommunens resursfördelningsmodell. Vid delredovisningen i kommunstyrelsen (KS § 302, 2020-11-10) beslutades om ytterligare uppdrag innefattande att ta fram ett förslag till lokalkostnadsersättning där kompensation sker utanför à-prismodellen samt förslag till demografiuppräknning för verksamheter i samtliga nämnder som idag inte ingår i resursfördelningsmodellen. I samband med slutredovisningen av uppdraget beslutade kommunfullmäktige att det fanns behov av en fördjupad utredning av resursfördelningsmodellen och att detta skulle göras inför budget 2023 (KF § 64, 2021-03-30).

Den resursfördelningsmodell som föreslås införas till budget 2023 är en reviderad och förbättrad version av den tidigare modellen. Grunden är densamma i båda modellerna men förändringar har gjorts i den nya modellen för att kunna uppnå den vision som arbetats fram. De största förändringarna är att volymindelningen förenklas på socialnämnden, att samtliga à-priser revideras årligen, att en demografiuppräknning införs och att modellen dokumenteras i större utsträckning. Samtidigt föreslås att analyser och jämförelser med liknande kommuner vid behov ska kunna användas som underlag för diskussioner i budgetprocessen.

Resursfördelningsmodellen beskrivs i dokumentet ”Riktlinje Falkenbergs kommuns resursfördelningsmodell” vilken antas av kommunstyrelsen.

Riktlinjen och uppdragsredovisningen har under perioden 2022-01-11 – 2022-02-28 varit ute på remiss hos barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden. Nämndernas svar sammanfattas nedan.

Socialnämndens och barn- och utbildningsnämndens yttrande

Socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden har inkommit med svar på remissen. Barn- och utbildningsnämnden anger i sitt yttrande att de ställer sig positiva till införandet av den nya resursfördelningsmodellen och konstaterar att de under framtagandet av modellen haft möjligheten att påverka utformningen av den. Förvaltningen vill dock analysera effekterna på nämndens budget för 2023 och ha möjligheten till att diskutera detta inför budget 2024. Nämnden ser också en utmaning ifall förändrade förutsättningar gör att förvaltningens interna resursfördelning inte stämmer överens med de tilldelade à-priserna.

I socialnämndens yttrande framgår att nämnden välkomnar genomlysningen av resursfördelningen och ställer sig positiv till en förenklad och mer transparent modell. Nämnden är positiv till att resursfördelningen baseras på schabloner, men noterar att detta kan innebära en utmaning vid större verksamhetsförändringar, exempelvis när ett stort antal boendeplatser tillkommer samtidigt eller när kostnaden per extern placering ökar kraftigt. Då är det viktigt att nämnden har möjlighet att lyfta det till budgetberedningen.

Ekonomiavdelningens kommentar till barn- och utbildningsnämndens yttrande

Ekonomiavdelningen har tagit del av barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens yttrande och underlagen till dessa. Båda nämnderna är positiva till den nya resursfördelningsmodellen och ställer sig bakom denna. Barn- och utbildningsnämnden menar dock att det måste finnas möjligheter att analysera effekterna efter införandet, samt att det kan uppkomma situationer när de faktiska kostnaderna överstiger tilldelad budget. Socialnämnden lyfter att modellen kan ge svårigheter vid större verksamhetsförändringar. Att de faktiska kostnaderna kan överstiga tilldelad budget och/eller att större verksamhetsförändringar kan påverka den genomsnittliga kostnaden per barn/elev/brukare är dock inte nya utmaningar till följd av den nya resursfördelningsmodellen utan är en utmaning även i föregående modell.

Ekonomiavdelningen har efter att ha tagit del av nämndernas remissvar kompletterat riktlinjen för resursfördelningsmodellen med följande meningar:

Vid större verksamhetsförändringar eller förändrade förutsättningar som påverkar den genomsnittliga kostnaden per barn/elev/brukare ska detta analyseras särskilt och vid behov lyftas till budgetberedningen.

Resursfördelningsmodellen kommer att utvärderas kontinuerligt i samråd med berörda förvaltningar.

Motivering av beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott tog ett beslut om inriktning för den nya modellen (§ 253, 2021-10-19).

Inriktningsbeslutet innebar att modellen som utreddes vidare ska justera för ökade eller minskade volymer utifrån hur antal kommuninvånare som nyttjar kommunens tjänster utvecklas. Beslut togs även om att å-priserna ska beräknas utifrån nämndernas internbudgetar, vilka har sin utgångspunkt i kommunfullmäktiges budgetbeslut. Redovisat förslag utgår från inriktningsbeslutet.

Ekonomiavdelningen har beaktat barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens yttrande och kompletterat riktlinjen för resursfördelningsmodellen.

Ekonomi

Förslaget om en ny modell påverkar inte det ekonomiska utfallet för kommunen. Dock påverkar införandet vilken budget som tilldelas nämnderna, vilket i sin tur kan påverka kommunens kostnader. Flera olika simuleringar har genomförts för att utreda hur nämndernas tilldelningar påverkas av att införa den nya resursfördelningsmodellen. Dessa redogörs för i uppdragsredovisningen.

Det som främst påverkar tilldelningarna till nämnderna är införandet av en demografiuppräknings. Totalt ökar införandet av en demografiuppräknings nämndernas budgetramar med mellan 3,4–5,0 mnkr per år under perioden 2022–2025 enligt den simulering som genomförts. Demografiuppräknings ersätter utökning av budget till nämnderna kopplade till en växande befolkning, vilket tidigare har hanterats som äskande i budgetberedningen.

Underlag för beslut

Beslutsförslag 2022-03-09

Uppdragsredovisning – Förslag till ny resursfördelningsmodell med bilagor

Riktlinje Falkenbergs kommuns resursfördelningsmodell KS 2022-04-12

Utsändande av remiss, kommunstyrelsen 2022-01-11, § 8

Remissvar, barn- och utbildningsnämnden 2022-02-17, § 25

Remissvar, socialnämnden 2022-02-22, § 34